

2. temagruppemøde om 'Cirkulære forretningsmodeller og møbler'

Tid: 9. juni 2021, kl. 12:30 -15:30

Sted: Online, ZOOM deltagerlink: <https://zoom.us/j/94501093703?pwd=T01tRFFSRGxxQUVvdU1mVnpXNGhEUT09>

Tovholdere: Rikke Dreyer, chefkonsulent hos Miljømærkning Danmark og formand for Forum for Bæredygtige Indkøb.

Indledning

Temagruppen sætter fokus på cirkulært indkøb af møbler og nye forretningsmodeller baseret på en cirkulær tankegang inden for produktion, brug og genbrug af møbler. Møderne i temagruppen vil være en blanding af oplæg og diskussioner og resultatet af temagruppens arbejde skal formidles i form af et kommunikationsprodukt, som gruppen selv beslutter. Det kan fx være en guide, en casesamling eller andet der vil kunne bruges af både offentlige og private indkøbere.

Temagruppens arbejde og resultater skal bidrage til at fremme markedet for genanvendelige møbler af høj kvalitet samt genanvendte møbler og møbelmaterialer og også inspirere andre brancher til at udvikle cirkulære forretningsmodeller.

Temamøderække

Der vil blive afholdt 3 temagruppemøder med følgende rammer:

Temagruppemøde 1: Opstart af temagruppen.

Torsdag den 20. maj kl. 9.30 – 12.30. AFHOLDT

Temagruppemøde 2: Inspirationsindlæg og workshop - udarbejdelse af konkret produkt/guide – Se program herunder

Onsdag den 9. juni kl. 12:30 – 15:30

Temagruppemøde 3: Færdiggørelse af produkt/guide, herunder kommunikationsplan og opsamling.

Tirsdag den 7. september kl. 12.30 – 15.30

Temagruppens resultater skal fremlægges ved Forum og POGI's årskonference (d. 28. oktober 2021).

Program for den 9. juni

12.30 – 12.45	Velkommen og kort opsamling fra første møde v/ Rikke Dreyer
12.45 – 13.10	Inspirationsoplæg v/ Heidi Simone
Heidi har skrevet erhvervs PhD, ved Holmrís B8, og har fokus på at bringe cirkulær økonomi ind i offentlige indkøb.
13.10 – 13.35	Inspirationsoplæg vedr. cirkulære indkøb , v/ Christian Tangene, DFO Norge
Christian vil komme med eksempler på cirkulært indkøb af møbler i Norge, samt hvilke barrierer og muligheder de har oplevet i forbindelse med indkøb der har fokus på cirkularitet.
13.35 - 13.45	Kort pause
13.45 – 14.40	Opsummering fra første møde
Ud fra sidste temagruppemøde blev der identificeret en række barrierer, hvilket kan give anledning til følgende behov/produkt: 1. Spørgsmål eller eksempler på hvordan man kommer i gang med at lave en CØ strategi i organisationen, iht. det strategiske og beslutningsgrundlaget. Hvordan kan man arbejde med strategien?2. Eksempler på konkrete udbudstekster/kriterier til indsættelse i udbudsmaterialer.3. SKI/SCAN office – step by step guide, hvordan man laver punch out – så indkøbere kun kan se miljømøbler, genbrugsmøbler.4. Cases: Gensalg af brugte møbler, møblelagring – upcycle med socialt aspekt. Spørgsmål, kommentarer, problemstillinger, udfordringer?
Diskussion af behov/produkt(er).
14.40 – 15.15	Step by step-guide til at lave punch-outs i indkøbssystemer v/ Jan Bertelsen, ScanOffice
Step by step-guide – sådan laver du Punch outs i indkøbssystemerne – e-handel
Jan viser hvordan man sorterer i indkøbssystemet på SKIs aftaler, så man kun kan se miljømøbler eller genbrugsmøbler.

15.15 - 15.30

Opsamling og videre proces v/ Dorte Mindegaard

Opsamling fra 1. temagruppemøde d. 20. maj

På første møde gav Kim Ankjær Nielsen fra Kolding Kommune indflyvning til cirkulær økonomi og cirkulære forretningsmodeller i forbindelse med offentlige indkøb. For at sikre realiseringen af en mere cirkulær økonomi er der et væsentlig behov for at samarbejde på tværs af hele værdikæden, systemtænkning, samt holde det så simpelt som muligt. Indenfor cirkulær økonomi fremhæves fem forretningsområder: Cirkulære råmaterialer, Ressource genindvinding, Forlænget levetid og cirkularitet, Deling af produkter, samt Produkt som service. I den forbindelse er det væsentligt at huske følgende punkter: holisme/system, mening/relevans, samt adfærd. Der findes i princippet ikke cirkulære produkter men produkter med et cirkulært potentiale, hvorfor adfærden spiller en væsentlig rolle (både hos forbruger og indkøber). Det første step mod en mere cirkulær økonomi er ved at "få snakken i gang". "Icebreaker" er et værktøj, der kan benyttes som hjælp til dialogen med indkøberen og skabe overblik over eventuelle potentialer i opstartsfasen (værktøjet kan findes i præsentationen på Forums hjemmeside).

Steffen Max Høgh fra Holmis B8 holdt et inspirationsoplæg fra branchen. Cirkulær økonomi handler om at bevare materialernes værdi over så lang tid som muligt, herunder bedre materialeudnyttelse og begrænsning af affaldsmængden. På nuværende tidspunkt har møbelbranchen generelt en lineær økonomi. Steffen satte spørgsmål til hvad bæredygtighed i møbelbranchen er og konkluderer at bæredygtighed er komplekst. En opfordring til temagruppen er derfor at få lavet en prioriteret liste over de mest bæredygtige typer af møbler og få klargjort, hvad bæredygtighed egentlig handler om i denne kontekst. Det kan ligeledes overvejes, om principperne kendt fra affaldshierarkiet kan overføres til anskaffelsen af nye møbler. Ifølge Steffen Max Høgh kan følgende hierarki tages i betragtning: 1) Direkte genbrug af egne møbler, 2) Istandsættelse og reparation af egne møbler, 3) Brugte møbler, genbrugsmaterialer, 4) Certificeret møbler, 5) Genanvendte materialer, 6) Møbler generelt. Derudover er der mulighed for at vurdere sine indkøb af møbler på baggrund af CO2 beregninger (se mere herom i præsentationen)

Kim Hjerrild, chef for cirkulær økonomi Lifestyle & Design Cluster, holdt ligeledes et inspirationsoplæg fra branchen. I forhold til cirkulær økonomi befinder møbelbranchen sig forskellige steder. Der er dog ingen tvivl om, at der generelt er kommet en større interesse i cirkulær økonomi fra branchens side. Der lyder derfor et klart budskab om, at branchen er klar til dialogen med de offentlige indkøbere. Der er derfor rum til at udfordre branchen.

Derudover bød første møde i temagruppen på en workshop med mulighed for debat og vidensdeling. Det blev bl.a. belyst, hvilke udfordringer, der kan være knyttet til cirkulære indkøb af møbler, samt hvilke muligheder, løsninger og aktiviteter der skal til for at overvinde disse barrierer. Her blev bl.a. vidensdeling, forandring af kultur, samarbejde og dialog med leverandører nævnt som mulige løsninger.

Barrierer og løsninger for cirkulære indkøb af møbler - Mentimeter

1. Hvilke udfordringer er der ved cirkulære indkøb af møbler? Barrierer?

1. Det er besværligt
2. Manglende vilje i hele organisationen (politisk, øverste ledelse, mellemledere, teamledere, indkøbere, projektledere, øvrige medarbejdere. Der er mange steder hvor omstillingen kan standes/gå i stå.
3. Generel uvidenhed for alle dele af kommunen og ikke bekendt med at det er muligt/må vi? Samt hvordan gør vi? Der mangler proces og stillingstagen til hvordan gør vi, hvornår gør vi og hvem gør hvad.
4. Manglende strategis indkøbspolitik
5. Mangler understøttende systemer, der fremmer CØ-handlinger
6. Kortsigtet fokus
7. Tættere samarbejde med arkitekter
8. Manglende vilje til at give afkald på brugte møbler rundt om i kommunerne
9. Bestillere af møbler i en kommune er ofte ansatte som ellers ikke er vant til køb ind, og derfor kan være svær at ramme som målgruppe
10. Genbrug indtænkes ofte ikke fra starten af processen ved nybyg eller renovering. Her er det ofte arkitekterne, der køber nyt ind fra et katalog. Det kræver tidligt samarbejde mellem indkøb/miljø/ejendomscenteret
11. Juraen som hindrer salg og sætter begrænsninger og besværliggør processen for kommunen
12. Uvidenhed
13. Adfærd og vaner
14. viden, vaner, udbud
15. Meget dyr pris for reparation af møblerne via leverandørerne
16. Manglende TCO-tankegang
17. Hvilke krav kan man stille til leverandører? hvilke krav kan de opfylde?
18. Ingen afklaring på hvor meget det må koste
19. Mangler de gode cases
20. Et møbel testes som regel fra start af produktion, men hvadmed styrke, stabilitet og holdbarhed ift. møbler, der er ombygget ift udbud?
21. Definitionen af hvad bæredygtigt er
22. Økonomi
23. Logistik ift. genbrug af interne møbler. Hvem leverer, hvem opbevarer, hvordan får man overblik, hvem vedligeholder. Derfor kan der være en fordel ved at et eksternt firma varetager også det interne møbelgenbrug
24. Og økonomi. Hvad får vi ud af at gøre det. Co2 rengskab. Gensalgsværdi.
25. Manglende viden om hvad cirkulær økonomi egentlig er. Ofte er det sundt fornuft og ikke besværligt. Men mange opfatter det automatisk som besværligt, fordi de forbinder det med noget helt nyt og altomvæltende. Det er det ikke absolut.
26. Det skal være lige så let som køb og smid væk. Så der skal være den samme logistik og leveringssikkerhed.
27. Jura. På SKIs nye møbelaftale, der netop har genbrugte møbler i fokus, kan man kun gå så langt til at stille krav om at genbrugsmøbler skal være 1:1 med nye møbler på aftalen. Hvilket i praksis gør det meget vanskeligt at købe brugt ind på aftalen.
28. Deklaration af LCA gennem hele værdikæden
29. Folk vil gerne have bæredygtige møbler. Så genbrug er nemt at "sælge"

2. Hvilke muligheder, løsninger, aktiviteter skal der til for at overvinde de barrierer?

1. Samarbejde. Vidensdeling så ikke alle begår samme fejl men derimod samme succes
2. Vigtigt at være i dialog med leverandører af møbler om løsninger
3. Synliggøre de nye muligheder for enkelt at indkøbe genbrugte møbler
4. Nemt og enkelt for alle brugere / punch out katalog
5. Afholde seminar/workshop der sætter fokus på CØ og møbler
6. Standarder kan anvendes i udbud, så der overholdes bestemte krav
7. Kultur forandring
8. Ledelsesmæssigt commitment
9. Nye udbuds regler Paragraf 8 - delydelsesreglen 80/20
10. Brug vores leverandører som møbelhoteller så vi får en cirkulation af ikke anvendte møbler - det kan evt. sendes i udbud.
11. online kataloger. Vi tager de gamle møbler med tilbud Direkte implementerbare indkøbs af taler med brugte møbler som en mulighed
12. Det er rigtig vigtigt at dele og formidle netop i dette forum. Og også fokusere på at leverandører forpligter sig til at informere om mulighederne. Jeg kontakter Scan Office snarest.
13. Der skal afsættes midler (kroner/ører) til arbejdet med at få skiftet mindsettet fra relativt mere lineære til relativt mere cirkulære indkøb. Succes, gode cases OG cirkulære krav i udbud skal synliggøres. CØ-krav er dog ofte meget kontekstafhængige!
14. Definere hvad bæredygtighed ift. møbler er - lige nu taler alle i gruppen her om genbrug, men hvad med de nye møbler, som måske også vil blive indkøbt?
15. 1. accept af at vi ikke løser alting i et hug 2. Finde et relativt isoleret område, men minimal påvirkning af/til andre områder 3. Arbejder med hele lifecycle indenfor det pågældende område - fra vugge til grav - så at sige.
16. Formidling via organisationer som Træ+Møbelindustrien (DI), Furntech mfl